

ИСКУСТВА ВОЈНОГ ПОСМАТРАЧА У БУРУНДИЈУ

ДОПРИНОС ОЧУВАЊУ МИРА

Највећа вредност свега доживљеног и проживљеног у току мировне мисије је онај неизбрисив осећај да сам својим личним ангажовањем као официр Војске Србије макар мало допринео бољој будућности једног пострадалог и напаћеног народа, који је заиста жељан мира и слободе, каже мајор Предраг Прлић.

Овод за разговор са мајором Предрагом Прлићем је његово управо завршено учешће у мировној мисији УН у централноафричкој држави Бурунди, где је као војни посматрач провео годину дана.

У заиста широкој лепези активности војноposматрачких тимова у току трајања мисије, мајор Прлић имао је прилику да се опроба на разним дужностима – оперативног официра у тиму, логистичког официра, заменика вође тима, вође тима, а у краћем периоду заступао је команданта сектора (обједињава четири посматрачка тима).

– Изузетно сам задовољан овим искуством – каже мајор Прлић. – Стекао сам пуно пријатеља међу становницима те далеке афричке земље, али и међу официрима из многих армија света. Нарочито су ми драгоцене стечена професионална искуства у току извршења војноposматрачких задатака. Но, највећа вредност свега доживљеног и проживљеног у току мировне мисије је онај неизбрисив осећај да сам својим личним ангажовањем као официр Војске Србије макар мало допринео бољој будућности једног пострадалог и напаћеног народа, који је заиста жељан мира и слободе.

За тај труд највећа награда је дубока и искрена људска захвалност обичних људи и представника локалних власти из Буцумбуре, који су се чврстим загрљајима, са сузама у очима, опраштали са војним посматрачима на крају њихове мисије.

■ ЗАУСТАВЉАЊЕ СУКОБА

Република Бурунди је једна мала централноафричка држава која се на северу граничи са Руандом, јужно са Танзанијом и западно са језером Тангањика и Конгом. Има око шест милиона становника. Главни град Бурундија је Буцумбура који се налази поред језера Тангањика, на надморској висини од 800 метара. Од Србије је удаљена преко 6.000 километара ваздушном линијом.

У Бурундију живе две етничке групације, Хуту и Тутси, које су због међусобних непријатељстава током последњих деценија биле у сталним масовним миграцијама унутар Бурундија и на територији Руанде.

Припадници Тутсија, мада малобројни (20 одсто од укупног броја становника), политички су доминантнији, иако су знатним делом имигрирали из Руанде након велике ескалације сукоба пре десет година у коме су припадници Хуту народа ликвидирали преко 700.000 припадника народа Тутси. Ти сукоби прелили су се на територију Бурундија и од 1998. године погинуло је око 200.000 већином припадника Хутуа.

Да би се спречили даља међусобни сукоби та два народа, формиране су мировне снаге Афричке Уније. Међутим њихова мисија је била неуспешна. Онда је 21. маја 2004. Савет безбедности УН донео Резолуцију 1545 о успостављану мировне мисије УН у Бурундију.

Ангажовањем мировних снага УН у Бурундију су заустављени међусобни сукоби између припадника Хуту и Тутси народа, а за непуне три године трајања мандата учињен је огроман напредак. Одржани су први демократски избори и захваљујући међународној финансијској помоћи започета је обнова и изградња привредне инфраструктуре те сиромашне земље.

Према постигнутим резултатима сматра се да је та мировна мисија једна од најуспешнијих на територији Африке у последњих 20 година.

Но, и поред таквих резултата на плану имплементације мира у Бурундију, потребе за ангажовањем мировних снага и војних посматрача на терену неће престати све док се потпуно не ставе под контролу преостале наоружане групе такозваног Фронта националног ослобођења из редова припадника Хуту народа, који организују герилске акције око главног града Бурундија настојећи да дестабилизују успостављени мир.

Крајем 2006. године мировна мисија у Бурундију добија нови мандат, прераста у политичку мисију под називом BINUB – Интегрисана канцеларија мисије УН у Бурундију. Она ће убудуће надгледати поштовање успостављеног мира.

– У протеклих годину дана ангажовања у овој мировној мисији много тога је виђено и доживљено – наставља причу мајор Прлић. – Могао би се и роман о томе написати. Али, суштина ангажовања нас војних посматрача огледала се у активностима посматрачких тимова, у којима је шест до осам официра, формираних од укупно 200 официра из 38 држава са скоро свих континената. Највише их је из Африке и Азије (Нигерија, Того, Мали, Алжир, Тунис, затим Јордан, Индија, Пакистан, итд.). Од европских држава војне посматраче послали су Русија, Румунија, Белигија, Португал и Србија.

Поред ненаоружаних војних посматрача у мировној операцији УН у Бурундију, наоружане контингенте ангажовале су Јужна Африка (пешадијски батаљон и ескадрила транспортне авијације), Непал (пешадијски батаљон и чета за специјалне намене), Пакистан (пешадијски батаљон и војна болница), Кенија (чета војне полиције), Етиопија (пешадијски батаљон), Јордан (војна болница) и Тајланд (чета инжењерије). Под оружјем је било 5.700 људи, а командант

ВОЈНИЧКА ТРАДИЦИЈА

Мајор Предраг Прлић чврсто је опредељен и високо мотивисан за војни позив, настављајући породичну традицију (отац му је артиљеријски потпуковник у пензији). Најпре је завршио 15. класу Војне гимназије у Загребу и 45. класу Војне академије КоВ – смер артиљерија у Београду, све са одличним успехом.

Професионалну војну каријеру започео је у гарнизону Зрењанин на дужности командира вода, а након неколико година дошао је у Ваљево где је наставио да обавља командне дужности у елитној Ваљевској моторизованој бригади, односно у њеном хаубичком дивизиону 122 мм. Сада је на дужности команданта дивизиона.

тих снага био је јужноафрички генерал Мбњеки.

Војнопосматрачки тимови свакодневно су извршавали задатке као што су обезбеђење имплементације и поштовања споразума о прекиду ватре, омогућавање реafirмације поверења међу сукобљеним снагама у Бурундију, разоружавање, демобилизација и реинтеграција бораца у цивилно друштво, праћење реализације договореног смањења армије Бурундија, посебно тешког наоружања, праћење и спречавање илегалних токова наоружања преко националних граница, затим, у сарадњи са мисијом УН у Конгу, обезбеђење потребних безбедносних услова за дистрибуцију хуманитарне помоћи и повратак избеглица и расељених лица.

■ БРЗО ПРИЛАГОЂАВАЊЕ

– Одвојеност ми није тешко пала – каже мајор Прлић. – Уосталом, за мисију сам се добровољно пријавио и задовољан сам што сам имао ипак ретку прилику да будем војни посматрач. Имао сам могућност да се преко сателитских веза из штаба скоро свакодневно чујем са породицом и пријатељима, а преко Интернета сам редовно пратио дешавања у нашој земљи. Такође, у току трајања мисије два пута сам долазио у тронедељни обилазак породице.

Што се тиче климе, за тај појас територије Африке карактеристично је да не постоје класична годишња доба, већ су препознатљива два периода: сушни (од маја до септембра) и кишни (од септембра до маја), са просечном температуром од 26 степени и умереном влажношћу ваздуха. Такви услови не представљају нарочит проблем, па се свако ко дође из нашег поднебља релативно брзо адаптира.

– Сада, по повратку, у лепој успомени чувам ту дивну земљу, све природне чари Бурундија, нарочито прекрасног језера Тангањика – каже мајор Предраг Прлић. – Тамо, негде далеко, остала је ужарена Африка и једна држава чији ће становници засигурно пронаћи заједнички језик да убудуће живе у слози и миру, а то је и био циљ мировне операције.

За свој допринос том циљу, за високо професионално извршавање задатака, мајор Прлић је писмено похваљен од команданта мировне операције и одликован медаљом Уједињених нација. ■

Добривоје СТАНОЈЕВИЋ
Снимео Предраг ПРЛИЋ